
Отчет за дейността на Центъра за развитие на човешки ресурси през 2006 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Центърът за развитие на човешките ресурси, създаден със Споразумение № 226/28.07.99 г. между Министерство на образованието и науката и Министерство на труда и социалната политика и Заповеди № РД-14-70/14.07.99 г. и № РД-14-103/25.11.99 г. на Министъра на образованието и науката, има за цел да организира, консултира, координира и осъществява проекти и изследвания в областта на образованието, професионалното обучение, пазара на труда и човешките ресурси.

Центърът се управлява от Управителен съвет (УС) и Директор. До края на 2006 год. УС се състоеше от четирима члена - по двама заместник-министри от МОН и от МТСП. Директорът на ЦРЧР участваше със съвещателен глас. С приет нов Правилник за устройството и дейността на Центъра за развитие на човешките ресурси, обнародван в бр. 100 на Държавен вестник от 12 декември 2006 г., членове на УС са по един представител на Министерство на образованието и науката, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Министерство на държавната администрация и административната реформа. Директорът на ЦРЧР участва със съвещателен глас.

ЦРЧР се финансира от националния бюджет и Европейската комисия, както и от работата по международни програми и проекти и от други дейности, които не противоречат на българското законодателство.

Центърът за развитие на човешките ресурси се състои от следните четири отдела:

1. Общо образование – включва дейности по програма „Сократ” (подпрограми „Коменски”, „Еразъм”, „Грюндвиг”, „Лингва” и „Минерва”) и Национално звено за координация по дейността eTwinning (което официално стартира дейността си на 01.01.2006 г.);
2. Професионално образование и обучение – включва дейности по програма „Леонардо да Винчи”, Национален ресурсен център за професионално ориентиране и Българска национална обсерватория;
3. Финансово-счетоводен отдел;
4. Административно-стопански отдел.

През отчетния период във връзка с влизането в сила на Програмата за учене през целия живот бяха предложени промени в административната структура на ЦРЧР, за да се отговори адекватно на изискванията на ЕК за администриране на новата програма.

ОТЧЕТ ПО ЗВЕНА

Българска национална обсерватория

Дейностите, реализирани от Център за развитие на човешките ресурси – Българска национална обсерватория (БНО) през 2006 г., са свързани с подготовка за пълноправно включване в изследователската и информационна мрежа Refernet към Европейската агенция за професионални развития CEDEFOP. Осъществяват се с подкрепата на Европейската фондация за обучение в Торино и Европейската агенция за професионални развития CEDEFOP в Солун.

Дейностите са както следва:

1. Предоставяне на статистически данни – Ключови индикатори 2006, свързани с Професионалното образование и обучение и Пазара на труда, съобразно изискванията на Европейската фондация за обучение.
2. Предоставяне на информация за нови публикации в областта на ПОО и развитие на човешките ресурси – данните са за електронната библиотека, поддържана от Refernet в интернет-страницата на CEDEFOP (VET-bib) .
3. Актуализиране на информацията за ключовите институции на национално и регионално ниво в област ПОО; анонсиране на новите институционални развития – данните трябва да се публикуват в информационния ресурс на Refernet – VET-institut.
4. Предоставяне на статии и доклади за информационния справочник CEDEFOP info и списание “Европейски преглед на Професионалното образование и обучение”. Представени са за одобрение 3 статии: Тенденции в развитието на Пазара на труда, Приоритети в Програмата за развитие на средното образование и предучилищното възпитание, Резултати от проект ФАР – Обучение на възрастни.
5. Представяне на доклади за Главна дирекция “Професионално образование” към ЕК на тема: Професионално образование и обучение и Пазар на труда.
6. Предоставяне на информация за базата данни на CEDEFOP – Учене през целия живот – примери за добри проекти. Представените проекти са валоризираните на национално и европейско ниво пилотни и езикови проекти по Програма Леонардо да Винчи – процедура В (полу-централизирани – одобряват се и се отчитат и в националните агенции, и в ЕК).

7. Създаване на работна група за наблюдение на показателите за образование и обучение и пазара на труда във връзка с целите на “Образование и обучение 2010” и Лисабонските критерии. Представяне на национален доклад за постиженията на България по отношение на петте основни показатели (EU benchmarks).
8. Изготвяне на национално представяне на системата на Професионалното образование и обучение и Пазара на труда в исторически план от 1990 до 2006, последните развития, основни публикации, законова уредба, контактни данни на основните институции в областта. Докладът ще бъде публикуван в интернет-страницата на Европейската фондация за обучение.
9. Издаване на диск с доклади, анализи и стратегически документи в областта на Професионалното образование и обучение и Пазара на труда в периода 2000-2006 в две езикови версии – български и английски език. Дискът е издаден в тираж 100 броя и е изпратен на институциите, работещи в областта на професионалното образование и пазара на труда.

Предстои разработването на интернет – страница, която по подобен начин да събере и представи документи в две езикови версии, които показват в хронологичен ред развитията в Пазара на труда и Професионалното образование и обучение.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА БНО ЗА 2006 Г.

<i>Проект/бюджетни линии</i>	<i>Сума в евро</i>
Проект "Refernet"	
<i>1. Разходи за хонорари на външни местни експерти и заплати</i>	<i>15 830.00</i>
<i>2. Разходи за публикации и интернет страница</i>	<i>300.00</i>
<i>3. Разходи за преводачески услуги</i>	<i>2 200.00</i>
<i>4. Разходи за консумативи</i>	<i>2 540.00</i>
<i>5. Разходи участия в информационни семинари</i>	<i>0.00</i>
<i>6. Разходи за организиране на семинари</i>	<i>80.00</i>
Общо	20 950.00

Национална агенция "Леонардо да Винчи"

Leonardo da Vinci

През 2006 година ЦРЧР, Национална агенция "Леонардо да Винчи" изпълняваше задълженията и дейностите си по съгласувания с УС на ЦРЧР и одобрен от Европейската комисия, Главна дирекция "Образование и култура" план. Дейностите на ЦРЧР са подчинени на принципите за прозрачност на процедурите за кандидатстване и оценка и несъпричастност към инициаторите, както и в духа на доброжелателност по отношение на целевите групи на програмата. Основните дейности за периода са структурирани на две нива:

- Поддръжка по време на продължителността на проектите и
- Хоризонтална поддръжка на дейностите.

Всички планирани за периода дейности, описани детайлно в Работен план 2005-2006, бяха изпълнени.

С краен срок за подаване на предложения за проекти - 10 февруари 2007, се проведе процедура за подбор на проекти по двете мерки, финансирани от програмата: мобилни проекти и пилотни проекти. В резултат на тази процедура са подадени 204 проекта, а именно:

Подадени предложения по програма "Леонардо да Винчи" за 2006 г. по мерки	брой проекти
Процедура А (с краен срок: 10.02.2006)	154
Практики, от които:	106
- за учещи в НПО	58
- за студенти в университети	13
- за работници и наскоро дипломирани	35
Обмени http://www.leonardo.hrdc.bg/measures/mobility.htm , от които:	48
- за мениджъри на човешки ресурси в стопанския сектор, професионални консултанти	47
- за наставници в сферата на езиковите компетенции	1
Процедура В (с краен срок за предварителните предложения: 30.09.2005 и за пълните предложения 10.02.2006)	50
Пилотни проекти	45
Езикови компетенции	4
Транснационални мрежи	1
Общо подадени предложения	204

В резултат на проведената селекция са финансирани 79 проекта в съответните мерки, а именно:

Разпределение на финансовата подкрепа на програма "Леонардо да Винчи" за 2006 г. по мерки	брой проекти
Практики (33 проекта за ученици; 8 проекта за студенти и 15 проекта за работници)	56
Обмени (15 проекта за мениджъри и 1 преподаватели)	16
Общо Процедура А	72
Езикови компетенции	1
Пилотни проекти	6
Транснационални мрежи	0
Общо Процедура В	7
Общо:	79

Средствата, които са усвоени по програмата са както следва:

Разпределение на финансовата подкрепа на програма "Леонардо да Винчи" за 2006 г. по мерки	бр. проекти	бр. ползватели	от "Леонардо да Винчи" (евро)
<u>Практики</u>	56	1315	2 166 216
<u>Обмени</u>	16	199	322 504
Общо Процедура А	72	1514	2 488 720
<u>Езикови компетенции</u>	1		231 365
<u>Пилотни проекти</u>	6		1 385 891,50
<u>Транснационални мрежи</u>	0		0
Общо Процедура В	7		1 617 256.50
Общо:	79	1514	4 105 976.50

Основните показатели, които отчитаме, са брой на подадените и одобрени проекти, както и списък на финансираните проекти. От разпределението на бюджета по проекти се вижда, че по процедура А и В са усвоени **4 105 976.5 евро**, при планирани за 2006 селекционна година за България **3 947 000 евро** по двете процедури, което е **104 % усвояване на вложените от България средства за годината.**

Успоредно с работата ни по координацията на проектите и по програма "Леонардо да Винчи" ЦРЧР участва в организацията и провеждането на учебна визита на европейски специалисти в областта на професионалното образование и обучение в България. Визитата се финансира чрез CEDEFOP, а темата ѝ бе "Професионално образование и обучение в България". В тази визита участваха 9 представителя от различни европейски страни. Програмата включваше представяне на българската система за професионално образование и обучение и посещение на Софийската професионална гимназия по туризъм в София и Бюро по труда "Родопи", Пловдив за запознаване с конкретната им работа по

европейски проекти. От участието в програмата, предоставяна CEDEFOP се възползваха седем български специалисти в областта на професионалното образование и обучение.

През 2006 година ЦРЧР проведе кампания за избиране на качествени проекти в областта на езиковото обучение и преподаване. От постъпилите кандидатури бе избран един проект, инициран от Първа английска езикова гимназия в София.

Успоредно с тези дейности ЦРЧР осъществи масирана информационна кампания за запознаване на потенциалните инициатори на проекти с възможностите за участие в програма “Леонардо да Винчи” (над 30), организиране на 3 семинара за инициатори (в градовете Видин, Велико Търново, Хасково), организираха се поредица от семинари за обучение на бъдещите контрактори по проекти с цел запознаване с особеностите на работа и отчитане по програмата. Експертите от НА и експертите от регионалните ни офиси участваха в мероприятия, организирани на национално, регионално или браншово ниво (над 15).

В рамките на 2006 година България активно участва в провеждания в Европа тематичен мониторинг. Страната ни е участничка в работата на четири от петте тематични мониторингови групи, а именно:

№	Тематични мониторингови групи	Водеща национална агенция
<u>ТМГ 1</u>	ПОО и пазара на труда, ориентиране, целеви групи	Исландия
<u>ТМГ 2</u>	Развитие на компетенциите и уменията в рамките на предприятията, МСП, компетенции на секторно ниво	Холандия
<u>ТМГ 4</u>	Прозрачност на квалификациите, признаване на формалното и неформално обучение, трансфер на кредити	Италия
<u>ТМГ 5</u>	Електронно обучение	Дания

Целта на работата в тези тематични мониторингови групи е:

- Увеличаване на визуалността на програмата сред участващите страни;
- Организиране на срещи за обмяна на опит и публикуване на тематични компендиуми на проекти;
- Групиране на резултатите и постигнатото от проектите в националната и европейските системи за професионално образование и обучение;
- Осигуряване на достъп до резултатите от проекти и осигуряване на разпространение на резултатите от най-добрите проекти с цел капитализиране на инвестираните средства.

В рамките на нашето участие в ТМГ 5 на 6 и 7 ноември 2006 в София се проведе първата тематична мониторингова конференция. Темата на Конференцията бе

"Потенциалът на е-обучението в ученето през целия живот". Събитието се проведе в Гранд хотел София и в него взеха участие представители от двадесет европейски страни. На конференцията бяха представени девет пилотни проекта в следните тематични области:

- Бъдещата роля на учителите
- Средство за е-обучение
- Нагаждане към информационните технологии

Изпълнявайки ангажиментите ни по отношение на валоризацията на приключилите проекти ЦРЧР организира и проведе на 14 ноември 2006 г. заключителна Валоризационна конференция на програма "Леонардо да Винчи" в България, на която се отчетоха резултатите от нашата работа за периода 2000 – 2006 и се връчиха сертификати за качество на най-добрите мобилни проекти за 2004 селекционни години и сертификати за качество на пилотните проекти за 2002 селекционна година. Тенденцията е подобен тип мероприятия да станат традиция.

На 12 декември 2006 г. се проведе Национална конференция за представяне на Програмата за учене през целия живот пред българската общественост. Важен гост на тази конференция бе г-н Жоао Делгадо, ръководител сектор в Главна дирекция "Образование и култура".

Постиженията на инициаторите на проекти по програма "Леонардо да Винчи" през 2006 са:

- Мобилен проект "Усъвършенстване на професионалните и езикови умения по газоснабдяване съгласно изискванията на ЕС" на Професионална гимназия по промишлени технологии "Атанас Буров", Русе е сред петте най-добри мобилни проекти в Европа за целева група ученици
- Проект "Лингвапис" на Европейския център за образование и обучение е сред десетте най-добри пилотни проекти в Европа и бе награден на Международната конференция в Хелзинки, посветена на добрите практики в областта на професионалното образование и обучение.

През 2006 бяха извършени множество посещения на място на финансираните проекти с цел мониторинг и контрол на тяхното изпълнение. Постигнато е близо 100% покритие на мобилните проекти. Засилен е контролът върху изпълнението на проектите и финансовият контрол за осъществяване на навременни плащания.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА НА "ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ" ЗА 2006 Г.

РАЗХОДИ	Период на отчитане 01.01.2006 - 31.12.2006	
	Планирани средства 01.01.2006 - 31.12.2006 (в евро)	Изразходвани средства 01.01.2006 - 31.12.2006 (в евро)
Общо получени средства(в евро) през отчетния период 350 440.54 , от страна на: ЕК – 157 157.60, НФ при МФ – 193 282.94		
А. Възнаграждения на служители и външни независими експерти и разходи за квалификация на персонала	143 815,00	151 082,94
В. Командировки и участия в срещи (на национално и международно ниво)	65 645,00	45 903,79
С. Информационни дейности – разпространение на резултати, публикации и семинари (мониторинг и консултации)	82 771,50	124 393,88
Д. Оперативни разходи (наем на офиси, закупуване на техника, разработване на база данни, административни разходи)	92 958,50	53 933,07
Е. 5% Резерв за непредвидени пера	7 704,00	0,00
ОБЩО	392 894,00	375 313,68

*Национален ресурсен център за
професионално ориентиране*

През 2006 г. Националният ресурсен център за професионално ориентиране (НРЦПО) продължи с изпълнение на целите, заложен в Работната програма за периода 2005 – 2006 г., одобрена от Европейската комисия.

Печатна дейност за периода януари 2006 – декември 2006 г.

НРЦПО продължи да изготвя и издава информационни печатни материали. Част от печатните материали са насочени към насърчаване на мобилността на млади хора, като се

разкриват възможностите, които европейските държави, включително България, предлагат.

Разработени и издадени са:

- *Компакт диск “Образование и професионално обучение в България”* - (500 бр., на български и английски език) – целевата група, за която е предназначен този диск са студентите и младите работници, които биха искали да продължат обучението си или търсят нови възможности за повишаване на квалификацията си. Дискът беше разпространен в центровете от мрежата Еврогайдънс, като по този начин той ще достигне до по-широка аудитория. Предстои изпращането му и до университетите и колежаите в България.
- Заедно с диска е издадена и *листовка*, съдържаща кратка информация за целта и съдържанието му. Листовката съдържа връзка към интернет страницата на НРЦПО, от където може да бъде видян и свален дискът.
- *Брошура “Професионално ориентиране и образование на Балканите”* – (750 бр., на български език) – представени са образователните възможности в различни европейски държави, условията на живот, полезни адреси и контакти; целева група – студентите, консултантите по професионално ориентиране. Брошурата беше изпратена на всички университети, колежи и регионални инспекторати по образованието в България.
- *Брошура “Дестинация България”* (1000 бр., на английски език) – целевата аудитория на брошурата са чуждестранните студенти и всички млади хора, които искат да продължат образованието си в България или да работят и живеят в страната ни; Брошурата беше изпратена до всички Еврогайдънс центрове.
- *Плакати PLOTEUS* (500 бр., на български и английски език) – предназначението му е да популяризира портала PLOTEUS; Част от плакатите бяха раздадени на семинар "Ориентиране през целия живот".

Организиране на семинари през 2006 г.

Организирането на семинари и срещи е заложено в целите на НРЦПО за популяризиране на неговите дейности и новите инициативи на Европейската комисия. През периода януари – декември 2006 г. са организирани и проведени две мероприятия, които засегнаха актуални към момента теми от широк обществен интерес:

- Кръгла маса “Прилагането на политиката на Европейския съюз в сферата на професионалното консултиране и обучение” – май 2006г.
- Семинар “Ориентиране през целия живот” – декември 2006 г.

Екипът на НРЦПО, както и досега, съдейства технически и логистично при организирането на всички семинари и обучения на персонала на Център за развитие на човешките ресурси.

Участие на експертите от НРЦПО в семинари и срещи през 2006 г.

С цел да се представят пред по-широката аудитория дейностите на НРЦПО, експертите от Центъра участваха в семинари и срещи в сферата на образованието и професионалното обучение, както в България, така и в чужбина.

За да се запознаят с дейността на своите колеги, експертите от НРЦПО взеха участие в следните мероприятия:

- “Euroguidance – гид към Европа” – конференция и изложение, организирани от колегите от Еврогайдънс - Литва, юни 2006г.
- Годишни срещи на мрежата Еврогайдънс – в Брюксел през м. март и в Дания през м. август 2006 г.
- Конференция „Образование и професионално ориентиране” – Сполето, Италия – октомври, 2006 г.
- Конференция “Политика на ориентиране в продължение на целия живот” – Яваскила, Финландия – ноември 2006 г.

Експертите от НРЦПО участваха и като лектори в семинарите, организирани от колегите по другите програми в Център за развитие на човешките ресурси. По този начин бяха представени дейностите на НРЦПО, новата версия на портала PLOTEUS и рамката за прозрачност на квалификациите Европас.

Инициативи

НРЦПО - България участва активно в **създаването на Южно европейска мрежа за консултиране** от национални ресурсни центрове за професионално ориентиране, която включва партньори от Гърция, Испания, Португалия, Франция, Италия, Румъния, Турция и Кипър. Предвид сходните характеристики на тези държави (обичаи, традиции, географско разположение и т.н.), мрежата спомогна за установяването на по-тесни контакти между държавите от региона и формиране на дух на сътрудничество при решаване на общите проблеми и участие в общи инициативи.

Допълнителни проекти

Екипът на НРЦПО бе поканен да участва като партньор в международен проект за изграждане на интерактивен портал Европас. Инициаторът на проекта - Национален Европас Център, Унгария кандидатства с проектопредложение по програма INTERREG III в през месец ноември 2005 г. Целта на проекта беше изграждане и пускане в действие на интернет портал, който да улесни движението на документите от Европас портфолиото в

европейското образователно и трудово пространство. За съжаление проектът беше класиран на трето място и не беше финансиран.

Работа по интернет сайтове

Експертите от НРЦПО продължиха периодично да актуализират информацията на следните интернет страници:

- интернет страница на НРЦПО – <http://nrcvg.hrdc.bg>
- интернет портал PLOTEUS – <http://europa.eu.int/ploteus>
- база данни на професионалните училища на интернет страницата на НРЦПО – <http://vetschools.hrdc.bg>, вече заменен с препратка към регистър на средните училища и детски градини в България, създаден и достъпен на интернет страницата на МОН
- база данни на колежа и университетите в България на интернет страницата на НРЦПО – <http://nrcvg.hrdc.bg/defaultunivers.htm>

По искане на МОН екипът на НРЦПО направи проучване на тема „Европейският опит при професионалното ориентиране на ученици в средните училища – online пособия за кариерно ориентиране”. Проучването е компилация от добри практики в ориентирането от различни европейски страни. Целта на проучването е да послужи като основа при разработването на национална стратегия за професионално и кариерно ориентиране, която да бъде приложена в образователната система.

Текущо продължи подготвянето на кратки справки и отговарянето на всички въпроси, най-често с общоевропейска насоченост, които постъпват в администраторския портал на мрежата Еврогайдънс, както и отговаряне на въпроси зададени през портала PLOTEUS.

Екипът на НРЦПО извършва и консултиране чрез e-mail, телефонни разговори и/или лични срещи.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА НРЦПО ЗА 2006 Г.

РАЗХОДИ	Период на отчитане 01.01.2006 - 31.12.2006	
	Планирани средства 01.01.2006 - 31.12.2006 (в евро)	Изразходвани средства 01.01.2006 - 31.12.2006 (в евро)
Общо получени средства (в евро) през отчетния период 54 943.20 , от страна на: ЕК – 26 944.80, НФ при МФ – 27 998.40.		
А. Възнаграждения на служители и външни независими експерти и разходи за квалификация на персонала	34 510,00	31 657,04

В. Командировки и участия в срещи (на национално и международно ниво)	9 755,00	9 112,59
С. Информационни дейности – разпространение на резултати, публикации и семинари (мониторинг и консултации)	12 600,00	14 718,91
Д. Оперативни разходи (наем на офиси, закупуване на техника, разработване на база данни, административни разходи)	11 814,00	6 118,02
Е. 5% Резерв за непредвидени пера	0,00	0,00
ОБЩО	68 679,00	61 606,56

Socrates

През 2006 г. Центърът за развитие на човешките ресурси – Национална Агенция "Сократ" извършваше основната си дейност – администриране на дейностите в рамките на програма "Сократ", ръководейки се от Работната програма на НА "Сократ" за периода 2005-2006 г. Този документ е разработен въз основа на Работната програма на Генерална Дирекция "Образование и култура" /Програма "Сократ" в Европейската Комисия/ и е съобразен с другите водещи документи по програмата – Ежегодната покана за подаване на предложения по програмата "Сократ", Оперативните ръководства по отделните подпрограми, Оперативните споразумения между ЕК и ЦРЧР, Ръководството за кандидатстване по програма "Сократ" и др. Работната програма на НА "Сократ" е одобрена от Управителния съвет на ЦРЧР и от Европейската Комисия.

През 2006 г. НА "Сократ" продължи да администрира, посредством зададените от Европейската комисия параметри, децентрализираните дейности по следните подпрограми:

1. "Коменски": Проекти за училищно партньорство; Индивидуални курсове за преподаватели от средното образование; Езиков асистентски стаж; Прием на езиков асистент; Подготвителни визити
2. "Еразъм": Мобилност на студенти и преподаватели; Организация на мобилността; Интензивни езикови курсове "Еразъм"; Дейността на групата от Болонски съветници в България

3. “Грюндвиг” - Мобилност за обучение; Партньорства за познание; Подготвителни визити
4. “Арион” – Финансиране на учебни посещения за ръководни кадри в сферата на образованието.
5. Съпътстващи мерки - Разпространение на информация и консултантска помощ за кандидатите.
6. Централизираните дейности – Разпространение на информация и на резултатите от реализирани проекти; Консултиране

През 2006 г. година се запази тенденцията за значително нарастване на броя на постъпилите кандидатури по различните дейности на програма “Сократ”, особено на тези за проекти по програмите „Коменски” и „Грюндвиг” /над 30% в сравнение с 2005/. Това се дължи главно на популярността на програмите и на информационните и консултантските дейности.

Основните дейности по управлението на подпрограмите по програма "Сократ" за 2006 г. са:

1/. Администриране на проектния цикъл:

➤ **Публикуване на Поканите за предложения**

За да бъде информацията за възможностите за участие в различните дейности на програмата достъпна за всички потенциални кандидати, Националната агенция публикува ежегодната Покана за кандидатстване на ЕК на интернет страницата на “Сократ”. С цел повишаване на активността по централизираните дейности на програма “Сократ” поканата беше изпратена по електронната поща до всички Регионални Инспекторати по образованието, университетите и до над 30 НПО.

Националната агенция подготви таблица с процедурите и крайните срокове за кандидатстване по отделните дейности за 2006 г. Таблицата е публикувана на интернет страницата на НА “Сократ” и е изпратена до Регионалните Инспекторати с молба да бъде разпространена. До около 500 училища, които не са участвали в програмата, бяха изпратени информационни писма за възможностите за кандидатстване. По всяка отделна децентрализирана дейност беше обявена Покана за кандидатстване, която съдържа подробна информация за изискванията за кандидатстване, крайните срокове, приоритетите за съответната година, процедурата за оценка. За 2006 г. 6 покани за кандидатстване бяха публикувани на интернет страницата на НА, във вестниците “Аз Буки”, “Труд” и “24 часа”, както и бяха оповестени по програма “Христо Ботев” /предаването “Европейски проекти”/.

От страна на регионалните консултанти на Центъра за развитие на човешките ресурси бяха организирани информационни семинари. Целта на семинарите е да бъдат

привлечени и подпомогнати да участват в програмата институции и лица, които до момента не са получавали финансиране за реализиране на проектни дейности.

➤ **Организиране на процедурите за легитимност и подбор на подадените предложения**

Селекцията на подадените предложения се организира в съответствие със заложените в Работната програма, Ръководството за кандидатстване, Поканата за кандидатстване за 2006г. по програма “Сократ”, Споразуменията и Оперативните ръководства по отделните подпрограми. Въз основа на тези документи, са разработени Процедурни правила за оценка на кандидатурите, одобрени от УС на ЦРЧР, и НА "Сократ" носи административна отговорност по тяхното прилагане. Всяка получена в НА кандидатура преминава през следните етапи на оценка:

- Проверка за легитимност се извършва от комисия от трима служители на ЦРЧР. С помощта на формуляр за легитимност се отчита дали кандидатурата отговаря на формалните изисквания, оповестени в съответната Покана за кандидатстване.
- Съдържателна оценка на предложенията се извършва от външни независими оценители с помощта на формуляр за оценка. За набиране на оценители НА обяви Покана през Ноември 2005 г. През месец Февруари 2006 г. беше организирано обучение на одобрените по документи кандидати за оценители.
- Последният етап от оценката на проектите за партньорство се осъществява посредством консултация между Националните агенции, за да се установи дали минималният брой партниращи институции (3 - според правилата на програмата) са одобрени на национално ниво за участие в проекта.

➤ **Административно, финансово и договорно управление на децентрализираните дейности по подпрограмите на "Сократ"**

НА “Сократ” администрира и контролира целия цикъл на осъществяване на проектите. През 2006 г. Споразуменията между ЕК и НА “Сократ” бяха подписани навреме и договорите с одобрените за финансиране институции бяха сключени в срок. С цел подобряване на управлението на проектите, експертите по отделните подпрограми организираха традиционните обучителни семинари с контракторите. Целта на тези семинари беше да се предостави информация за успешна реализация на проект, за финансирането и отчитането на проектните дейности и разходи. Освен това, през месец юни 2006 г. бяха организирани мониторинг-семинари за представителите на институции, работещи по проекти за 2005/2006 година по подпрограмите “Коменски” и “Грюндвиг”. Целта на семинарите беше обучение за предстоящото изготвяне на съдържателни и финансови отчети. Чрез тези отчети НА извършва контрол на извършените разходи на

100% от финансираните проекти. През 2006 г. бяха проведени и финансови одити на място на институции, осъществили проекти през учебната 2004/2005 г.

С цел повишаване на качеството на студентската и преподавателската мобилност през пролетта на 2006 г. беше организиран обучителен семинар за институционалните Еразъм координатори и оперативните администратори на програмата от всички Еразъм висши училища, а на 12 и 13 септември в София беше проведена националната среща по програма Еразъм, на която беше представено актуализираното административно и финансово ръководство по програмата и беше предоставена информация за очакваните новости в програмата като част от Програмата за учене през целия живот.

2/ Хоризонтална поддръжка на дейностите по изпълнение на Програмата

➤ Разпространение на информация за програмата и на резултатите от вече приключили проекти

Една от основните задачи на НА е да разпространява информация за възможностите, които програмата предоставя на институции и индивидуални участници. Освен за текущите дейности по програма “Сократ”, ЦРЧР стартира и подготовката на Програмата за учене през целия живот чрез презентации пред заинтересованите страни. Регионалните консултанти на ЦРЧР в градовете Видин, Велико Търново, Хасково и Шумен организираха информационни семинари за представители на образователните институции в тези региони.

НА участва активно и в други дейности за разпространение на информация за европейските образователни програми на българските медии и други организации – университетско радио “Алма матер”, БНР, радио “Хоризонт”, радио „Христо Ботев” /предаването „Европейски проекти”/ и др. Сътрудничеството с вестник “Аз Буки” има добри традиции и продължи и през 2006 г. Служителите на НА участваха в изготвянето на филм за подпрограма “Еразъм” и в специално издание на предаването “Прозорци”, Канал 1 на БНТ, посветено на програма “Коменски”.

През 2006 г. бяха публикувани и следните печатни и рекламни информационни материали, които се разпространяват сред потенциалните участници в програмата:

- Информационна брошура по подпрограма “Коменски”
- Информационна брошура по подпрограма “Грюндвиг”

Във връзка със стартирането на Програмата за учене през целия живот в Берлин ще бъде организирана конференция с участието на Европейската Комисия и всички национални агенции. На конференцията ще бъдат представени успешни проекти по програмите “Сократ” и “Леонардо да Винчи”. За тази цел беше организиран международен конкурс за успешни проекти, на който всяка национална агенция трябваше да представи по 5 проекта. За да подбере най-добрите български проекти, които да

участват в международния конкурс, ЦРЧР обяви национален конкурс. Информация за отличилите се проекти беше изпратена до ЕК.

През есента на 2006 г. Центърът за развитие на човешките ресурси организира два контактни семинара. Контактните семинари имат за цел да съберат на едно място представители на образователни институции от различни европейски страни, на които да бъдат представени възможностите на програмата и да бъде осигурена благоприятна работна среда за сформирание на партньорства и разработване на проекти.

- Първият семинар беше по подпрограмата “Коменски” на тема “Споделено образователно пространство” и беше проведен от 27 септември до 01 октомври 2006 г. в Златни пясъци. Семинарът беше насочен към възможностите, които съвместната дейност между европейските училища в рамките на училищните партньорства предоставя за обмяна на педагогически опит и търсене на начини учебната работа да стане по-привлекателна. НА “Сократ” обяви покана за участие в семинара и до българските училища. Работата на семинара беше отразена от Българската национална телевизия в предаването “Прозорци”.
- Вторият контактен семинар, организиран от ЦРЧР в град Велико Търново от 29 ноември до 03 декември 2006 г., беше по програма “Грюндвиг” на тема “Богатствата от миналото и настоящето – Европейско наследство чрез интеркултурен диалог”. Участие в семинара взеха 45 представители на институции и организации за обучение на възрастни от 13 европейски страни. Контактният семинар беше насочен към възможностите, които съвместната дейност между европейските образователни институции в рамките на партньорствата за познание предоставя за обмяна на опит и търсене на нови методи за образование и обучение на възрастни.

През 2005 г. по дейността Съпътстващи мерки от ЕК беше одобрено за финансиране предложение за партньорски проект за разпространение на резултати от успешни проекти по подпрограмата “Лингва” сред хората, отговорни за образователната политика. Целта е да се потърсят възможности за реално прилагане на резултатите и продуктите по тези проекти в образователната практика. Координатор на проекта е ЦРЧР, а партньори – Националните агенции на Унгария, Румъния и Турция. По този проект Центърът за развитие на човешките ресурси съвместно с партньорите организира множество дейности, като централното събитие беше конференция, проведена в България на 6 и 7 септември 2006 г. Дейността по проекта включваше всяка национална агенция да определи успешен проект по програма “Лингва”, който да бъде включен в многоезичен компендиум. Компендиумът беше издаден в България и беше разпространен на конференцията и сред други заинтересовани страни. По време на конференцията акцентът беше поставен върху представянето на системите за преподаване на чужди езици от страна на представителите на Министерствата на образованието в страните-партньори и

приносът на проектите по програмата за развитие на тези системи. Друг продукт по проекта представя обобщени резултати от въпросника, насочен към експертите в областта на чуждоезиковото обучение от съответните Министерства на образованието в страните – партньори, както и описание на националните образователни системи. Продуктите по проекта до края на календарната година ще бъдат разпространени във всяка една от страните, в Националните агенции и в Министерствата в страните от регион Западни Балкани.

По дейността Съпътстващи мерки през 2006 г. Европейската комисия обяви покана за кандидатстване към Националните агенции. Центърът за развитие на човешките ресурси се включи ката партньор в няколко проектни предложения, три от които бяха одобрени за финансиране:

- Разпространение на Европейския знак за качество – целта на този проект е да бъдат оценени и отличени най-добрите проекти по програмите “Коменски”, “Грюндвиг” и “Еразъм”, като едновременно с това получат разпространение. Координатор на проекта е австрийската национална агенция.
- В-EST – целта на проекта е създаване на база данни с финансираните проекти по програмите “Коменски” и “Грюндвиг”. Координатор на проекта е италианската национална агенция.
- Тематичен мониторинг на проекти по програмите “Лингва” и “Минерва” и Грюндвиг (централизираны дейности) с цел установяване на тяхното влияние върху повишаване на пригодността за заетост. Координатор на проекта е националната агенция на Румъния.

Национална конференция за новата програма за учене през целия живот беше организирана на 12.12.2006 г. в София. Целта на конференцията беше да представи постиженията от участието на страната ни в общоевропейските програми за образование и обучение и да постави началото на програмата за учене през целия живот в България. Конференцията беше открита от г-жа Ваня Добрева – Заместник-министър на образованието и науката. Гост на конференцията беше г-н Жоао Делгадо от Дирекция “Образование и Култура” на Европейската Комисия. Г-н Делгадо направи обширна презентация на Програмата за учене през целия живот пред повече от 150 гости на конференцията – представители на образователни институции. Успехите на ЦРЧР в администрирането на европейските образователни програми бяха представени от Директора на Центъра за развитие на човешките ресурси, а по всяка отделна подпрограма бяха представени успешни проекти.

➤ **Мониторинг и оценка на проектите**

Един от важните елементи в дейността на Националната агенция е наблюдението на текущите проекти. През 2006 г. бяха извършени мониторинг визити по подпрограмите

“Еразъм”, “Коменски” и “Грюндвиг”. В градовете Велико Търново и Хасково бяха осъществени две мониторинг-срещи на училищата, работещи по проекти по подпрограма “Коменски”. Практически всички училища, осъществяващи проекти за училищно партньорство, бяха посетени и подложени на мониторинг от съответните регионални консултанти на ЦРЧР.

Отчет за дейността по подпрограма Коменски за 2006 г.

От началото на календарната година в рамките на подпрограма Коменски, са организирани три покани за кандидатстване, отправени към различни целеви групи български участници:

Покана за кандидатстване по Коменски 1 – Училищни партньорства и Прием на езиков асистент /краен срок за подаване на документи 1 февруари 2006 г./. Поканата за кандидатстване за проекти по Коменски 1 е отворена към всички български държавни, общински и частни училища и детски градини, и нейното организиране включва следните етапи:

- Изготвяне и разпространение на поканата за кандидатстване

Подготовката на сесията за кандидатстване по Коменски 1 започва през предходната календарна година. През месец декември 2005 Поканата за кандидатстване, както и прилежащият към нея пакет документи за кандидатстване, бяха публикувани на официалната Интернет страница на ЦРЧР.

- Прием на документи за кандидатстване

За осъществяването на този етап ЦРЧР определя комисия, която има за задача да разпечата получените пликосе с документи и да извърши проверка за легитимност на кандидатурите. Всички институции, изпратили документи за кандидатстване, се регистрират в софтуерна система, която генерира входящ номер за всяка кандидатура. Всяка институция бива уведомена в писмен вид за получаването на документите и нейния входящ номер.

- Национална оценка на качеството на легитимните кандидатури

Всички легитимни кандидатури подлежат на оценка от независими външни оценители. ЦРЧР определя период, зала, комисия от оценители и отговорници от подпрограма Коменски, за да организират провеждането на безпристрастна оценка. Всяка кандидатура се разглежда от двама независими външни оценители, а при разлика повече от една единица в поставените оценки, от трети арбитражен оценител.

- Консултация между Националните агенции “Сократ”

Консултациите между Националните агенции Сократ се извършват чрез обмен на информация за решенията на НА вследствие на националната оценка и имат за цел установяването на броя одобрени за финансиране партньорски институции в един проект.

- Уведомяване на институциите-кандидати и изготвяне на договори за финансиране на одобрените проекти

Всички институции, участвали в конкурса, бяха уведомени за крайния резултат, а тези които са одобрени, бяха поканени на обучителен семинар и срещи за сключване на договори. Договорите се изготвят от екип от експерти, финансисти и юрист.

За 2006 селекционна година по дейността Училищни партньорства в ЦРЧР постъпиха 391 проектни предложения, от които 166 бяха одобрени за финансиране. Ръстът на кандидатурите е близо 30% в сравнение с предходната година, а благодарение на значителното нарастване на бюджета бяха финансирани и повече проекти.

Покана за кандидатстване по Коменски 2.2 – Езиков асистентски стаж /краен срок за подаване на документи 1 март 2006 г./ . Поканата за кандидатстване за участие в Езиков асистентски стаж по Коменски 2.2 е отворена към всички студенти филолози - бъдещи учители или настоящи учители, към които може да бъде отправено изискване да преподават друг чужд език или предмет на чужд език, и нейното организиране включва всички гореописани етапи. Сесията по Коменски 2.2 – Езиков асистентски стаж бе открита на 10 януари 2006 г. с публикуване на поканата за кандидатстване на Интернет страницата на ЦРЧР. Информация за сесията с молба за съдействие за набиране на кандидати бе разпространена до всички университети и РЗК на ЦРЧР. Към 1 март 2006 година пристигнаха 17 кандидатури за участие в Езиков асистентски стаж по Коменски 2.2, които бяха регистрирани и проверени за легитимност от комисия от ЦРЧР. След консултационната процедура бяха финансирани 11 предложения за езиков асистентски стаж. До края на месец юни всички кандидати бяха уведомени за резултата от селекцията и с одобрените кандидати бяха сключени договори за финансиране. През месец септември езиковите асистенти бяха поканени за сключване на договори и обучителен семинар.

Съвместно със селекцията на кандидатурите за езиков асистентски стаж се проведе и процедура за кандидатстване за прием на езиков асистент от страна на българските училища. През 2006 г. 19 училища подадоха кандидатури, а 5 от тях получиха възможност асистент от друга европейска страна да преподава определен период в училището.

Покана за кандидатстване по Коменски 2.2 – Обучителни курсове за квалификация на учители /краен срок за подаване на документи 15 април 2006 г./ . Поканата за кандидатстване за участие в обучителен курс по Коменски 2.2 е отворена към всички български учители, инспектори, експерти, съветници, педагози и други, активно заети в сферата на средното образование. Нейното организиране включва всички гореописани етапи с изключение на Консултацията между Националните агенции Сократ, тъй като дейностите по Коменски 2.2 са индивидуални, а не партньорски. Сесията по

Коменски 2.2 бе открита на 27 февруари с публикуване на поканата за кандидатстване на Интернет страницата на Агенцията. Информация за сесията бе разпространена до всички РИО на МОН, РЗК на ЦРЧР и вестник “АзБуки”. Към 15 април 2006 година в ЦРЧР пристигнаха 449 кандидатури за участие в индивидуални обучителни курсове по Коменски 2.2 /с 30% повече в сравнение с предходната 2005 г./, които бяха регистрирани и проверени за легитимност. Легитимните кандидатури бяха оценени от независими външни експерти. Оценката приключи изключително успешно със 139 одобрени кандидатури и 129, които бяха вписани в списъка на резервите. До средата на месец август всички кандидати бяха уведомени за резултата от селекцията и за одобрените кандидати бяха изготвени договори за финансиране. Договорите се сключват поетапно в зависимост от периода на провеждане на обучителните дейности.

Изготвени бяха следните отчети до ЕК:

- Краен съдържателен, финансов отчет, отчет за финансов контрол и одит с краен срок 31 март
- Отчет за проведената селекция по подпрограма Коменски във връзка с покана за кандидатстване към 01.02.2006 г.
- Междинен финансов отчет по споразумението с ЕК по програма “Грюндвиг” за 2004 г.
- Междинен финансов отчет по споразумението с ЕК по програма “Грюндвиг” за 2005 г. и изпращане на искане за второ плащане по споразумението

Така описаните процедури следват хронологията на една покана за кандидатстване в рамките на 2006 календарна година. Освен това административната работа включваше отчитане и сертифициране на селекционна 2003 година, съдържателна и финансова проверка на изпълнението на дейностите и изразходването на отпускните средства на 100% от договорите за 2005 селекционна година и подготовка за селекционна 2007 година. Друга основна част от ежедневните ангажименти на екипа, работещ по подпрограма Коменски, са ежедневните консултации с кандидати по подпрограмата и разпространение на информация за дейностите по “Коменски”. През 2006 година бяха организирани редица събития, имащи за цел, както информиране на нови институции/кандидати за предлаганите по “Коменски” възможности, така и разпространение на натрупаната от вече участвали институции/кандидати добра практика.

Отчет за дейността на подпрограма Грюндвиг за 2006 г.

Грюндвиг 2 – Партньорства за познание

- Изготвяне и разпространение на поканата за кандидатстване

Поканата за кандидатстване по подпрограма “Грюндвиг” към 01.03.2006, беше публикувана на 10.01.2006. Получени бяха 139 предложения за проекти за партньорство /за сравнение - 103 за 2005 г./.

- Прием на документи за кандидатстване

За осъществяването на този етап ЦРЧР определя комисия, която има за задача да разпечата получените пликове с документи и да извърши проверка за легитимност на кандидатурите. Всички институции, изпратили документи за кандидатстване, се регистрират в софтуерна система, която генерира входящ номер за всяка кандидатура. Всяка институция бива уведомена в писмен вид за получаването на документите и нейния входящ номер.

- Национална оценка на качеството на легитимните кандидатури

Всички легитимни кандидатури подлежат на оценка от независими външни оценители. ЦРЧР определя период, зала, комисия от оценители и отговорници от подпрограма Коменски, за да организират провеждането на безпристрастна оценка. Всяка кандидатура се разглежда от двама независими външни оценители, а при разлика повече от една единица в поставените оценки, от трети арбитражен оценител.

- Консултация между Националните агенции “Сократ”

Консултациите между Националните агенции Сократ се извършват чрез обмен на информация за решенията на НА вследствие на националната оценка и имат за цел установяването на броя одобрени за финансиране партньорски институции в един проект. След консултациите между националните агенции бяха одобрени 6 проекта. Причината за изключително малкия брой финансирани проекти е силно редуцираният бюджет на програмата.

- Уведомяване на институциите-кандидати и изготвяне на договори за финансиране на одобрените проекти

През месец юли всички инициатори бяха уведомени за резултата от селекцията, изготвени бяха бюджетите по отделните проекти и договорите по “Грюндвиг 2”. През месец юли бяха подписани договорите с одобрените инициатори. Проведен беше обучителен семинар за финансово и административно управление на проектите.

Съгласно задълженията по Оперативния наръчник и Работната програма беше извършен одит на място на проекти по споразумението с ЕК по програма “Грюндвиг” за 2004 г.

Изготвени бяха следните отчети до ЕК:

- съдържателен, финансов отчет, отчет за финансов контрол и одит с краен срок 31 март

- отчет за проведената селекция по подпрограма Грюндвиг във връзка с покана за кандидатстване към 01.03.2006 г.
- междинен финансов отчет по споразумението с ЕК по програма “Грюндвиг” за 2005 г.
- междинен финансов отчет по споразумението с ЕК по програма “Грюндвиг” за 2006 г. и изпращане на искане за второ плащане по споразумението

Организирана беше обучителна среща с представители на институциите, работещи по проекти за партньорство с предстоящо отчитане към 30.09.2006 г. Беше извършена оценка на 100% от финалните отчети по споразумението с ЕК по програма “Грюндвиг” за 2005 г.

Грюндвиг 3 – Мобилност за обучение

Покана за кандидатстване към 15.04.2006 беше публикувана на 14.03.2006. В резултат бяха получени 39 кандидатури. Проведена беше съдържателна оценка на кандидатурите от външни оценители. За финансиране бяха одобрени 11 кандидати, с които бяха сключени договори. Периодично се извършва оценка на финалните отчети на приключените мобилности.

Отчет за дейността по подпрограма Еразъм за 2006 г.

Администриране на подпрограма Еразъм

Администрирането на дейностите по подпрограма “Еразъм” през цялата академична година премина през следните фази:

- Приемане и оценка на първи междинен отчет от висшите Еразъм училища за академичната 2005-2006 година
- Изготвяне на междинен отчет за академичната 2005-2006 година към Европейската комисия
- Превеждане на втори транш от договорените средства към висшите Еразъм училища за академичната 2005-2006 година
- Провеждане на конкурс за организираща институция на Интензивните езикови курсове Еразъм за финансовата 2006 г.
- Детайлна проверка и приемане на отчетите на висшите училища, участвали в подпрограма “Еразъм” през академичната 2004-2005 година
- Изготвяне на Национален план за действие (NAP) за академичната 2006-2007 година

- Приемане и оценка на втори междинен отчет от висшите Еразъм училища за академичната 2005-2006 година
- Извършване на финансов контрол, одит и мониторинг на дейността на част от висшите училища, участващи в подпрограма “Еразъм”, за академичната 2004-2005 година съгласно изискванията на ЕК, посочени в Оперативното ръководство за управление на децентрализираните дейности по подпрограма “Еразъм” и Работната програма
- Извършване на процедура по преразпределение на свободните средства в рамките на бюджета за академичната 2005-2006 година
- Изготвяне и подписване на анекси към основните договори за академичната 2005-2006 година като резултат от процедурата по преразпределяне на средства
- Изплащане на трети транш от договорените средства за академичната 2005-2006 година, като резултат от процедурата по преразпределяне на средства
- Изготвяне на окончателни финансови и съдържателни отчети за академичната 2004-2005 година
- Изготвяне на отчет за констатациите направени в рамките на реализирания финансов контрол, одит и мониторинг на академичната 2004-2005 година
- Изготвяне на отчет за организирането на Интензивни езикови курсове Еразъм (ИЕКЕ) за академичната 2005-2006 година
- Подготовка за сертифициране на финалните отчети към ЕК за академичната 2004-2005 година
- Изготвяне, разпространяване и обработване на получените формуляри за кандидатстване за финансиране на децентрализираните дейности по подпрограма “Еразъм” за академичната 2006-2007 година
- Калкулиране на бюджетите на висшите училища, притежаващи университетска харта “Еразъм”, кандидатствали за финансиране за академичната 2006-2007 година
- Подготовка, изготвяне и подписване на договорите за академичната 2006-2007 година и Ръководство за управление на децентрализираните дейности по подпрограма Еразъм 2005-2006 към тях
- Подготовка и изготвяне на договорите за организиране на ИЕКЕ в България
- Превод на средствата към висшите училища, организиращи ИЕКЕ
- Подготовка и изготвяне на договорите за участие на български студенти и преподаватели в ИЕКЕ

- Превод на средствата към българските студенти и преподаватели участващи в ИЕКЕ
- Изплащане на първи транш от договорените средства за академичната 2006-2007 година
- Извършване на мониторинг в институцията, организираща ИЕКЕ
- Приемане и проверка на отчетите от институциите, организирали ИЕКЕ
- Организиране на ECTS/DS визита в България
- Изготвяне на формуляри за отчети за академичната 2005-2006 година
- Обработка на отчетите на висшите училища, участвали в подпрограмата “Еразъм ” през академичната 2005-2006 година
- Изготвяне на предварителен финансов отчет за академичната 2005-2006 година и на описателен отчет към ЕК
- Проверка на отчетите на висшите училища, участвали в подпрограмата “Еразъм ” през академичната 2005-2006 година

Работа по Проекти

- Проект “Национална група от съветници по Болонския процес 2005-2006”

И през 2006 г. ЦРЧР получи финансиране от ЕК за реализиране на проекта “Национална група от съветници по Болонския процес 2005-2006”. Продължителността на проекта е 16 месеца за периода 01.07.2005 – 31.12.2006 г. Целите на проекта са насочени към промотиране в България на Болонския процес и неговите постижения; потвърждаване на активната позиция на всички партньори в системата за висше образование при изпълнение на Болонските реформи на общонационално и институционално равнище; насърчаване и подпомагане на висшите училища в България в процеса на прилагане на Болонските реформи; повишаване на качеството на висшето образование в България и засилване на неговите европейски измерения. Очакваните резултати от проекта са свързани с предоставяне на актуална и полезна информация относно Болонския процес, напредъка в прилагането на Болонските реформи в България и работата на Националната група от съветници по Болонския процес в България; запознаване с нивото на изпълнение на Болонските реформи в България и създаване на полезна база от информация, която да послужи като основа за дефиниране на необходимите последващи стъпки за развитие на българската система за висше образование след приемането на България в Европейския Съюз през 2007г.; активиране на висшите училища и студентите при прилагането на Болонските реформи в България; обмяна и разпространение на добри практики по Болонските дейности и институционалните реформи в контекста на Болонския процес.

По проекта бяха осъществени следните дейности:

- Участие на Болонските съветници в европейски обучителни семинари и срещи на Съветниците по Болонския процес от всички европейски държави – участнички в програмата “Сократ”;
- Организиране и участие в национални инициативи, свързани с Болонския процес и съпътстващите го реформи:
 - Семинар върху признаването (ECTS/DS визити и ECTS Label), организиран от Доц. М. Иванова в сътрудничество с ЦРЧР на 10.02.2006г. в София
 - Семинар за ролята на студентите в Болонския процес, организиран от Ирина Радевска и Катя Гогова в сътрудничество с ЦРЧР на 07.04.2006 г. в София
 - Семинар за компетенциите във висшето образование, организиран от проф. М. Дачев в сътрудничество с ЦРЧР на 14.06.2006 г. в Бургас
 - Семинар за ролята на Висшето образование в регионалното развитие, организиран от проф. Й. Кузманова и Ирина Радевска в сътрудничество с ЦРЧР на 29.06.2006 г. във Видин
 - Семинар за привлекателността на висшето образование, организиран на 26.10.2006 г. в София
 - Национален семинар на съветниците по Болонския процес в България 2005-2006 г., организиран от ЦРЧР и проведен на 20.12.2006г. в Сандански
- подготовка и разпространение на информационни материали за Болонския процес: съставяне, превод на английски език и издаване на брошура “Bulgarian Higher Education system”, 2006; превод на български език и издаване на “Стандарти и указания за осигуряване на качество в Европейското пространство за висше образование”, 2006; разпространение на сборник с документи “Болонски процес – Болоня, Прага, Берлин, Берген”, Издание на Фондация “Образователен форум”, 2006
- консултиране на българските висши училища по въпроси и проблеми на прилагането на Болонските реформи на институционално ниво;
- периодично актуализиране на информацията на уеб-страница на НГСБП [/http://bologna.hrdc.bg/](http://bologna.hrdc.bg/)

Други дейности, осъществени по подпрограма Еразъм

- Посещения на място в университетите с цел консултация

- Участие в изследвания на ЕК по въпроси, свързани с подпрограма Еразъм: “Изследване на социо-икономическия статус на Еразъм студентите “ и “Външна оценка на възможностите на Еразъм студентите за намиране на работа и кариерно развитие”

- Сътрудничество на българския проект ‘OBSER ERASMUS’

През 2006 по програма “Еразъм” участваха 38 висши училища. Усвоените средства са, както следва:

- Студентска мобилност – 1 816 620,24 евро
- Преподавателска мобилност – 199 281,20 евро
- Организация на мобилността – 118 528,98 евро

Общата стойност на усвоените през 2006 година средства по програмата е 2 134 430,42 евро.

Броят бенефициенти по програмата през 2006 година е следният:

Изходяща мобилност	Реализирани студентски мобилности	882	ръст спрямо 2004/2005 – 13.22%
	Реализирани преподавателски мобилности	414	ръст спрямо 2004/2005 – 18.97%
Входяща мобилност	Приети чуждестранни студенти	238	ръст спрямо 2004/2005 – 28.65%
	Приети чуждестранни преподаватели	205	ръст спрямо 2004/2005 – 47.48%

Отчет за работата по подпрограма “Арион” за 2006 г.

От 2005 година програмата се управлява чрез сътрудничество между ЦРЧР и МОН – Дирекция “Европейска интеграция и международно сътрудничество”. НА “Сократ” администрира програмата в частта ѝ, отнасяща се до финансиране на одобрените кандидатури, договориране на средствата и осъществяване на финансов контрол, През 2006 г. от страна на ЦРЧР бяха извършени следните дейности по подпрограмата:

- Администриране на договорите с участниците във визити 2005-2006, предварителна оценка на качеството на мобилността с оглед представянето на националния доклад в края на 2006 – началото на 2007
- Подготовка на междинен финансов и съдържателен отчет за учебна програма 2005-2006
- Участие в международните консултации по програма 2006-2007
- Съвместно организиране с МОН на информационна кампания за учебна програма 2006-2007

- Участие в селекционната процедура за участниците в учебна програма 2006-2007
- Организиране на информационна среща за одобрените кандидати. Администриране на договорите с одобрените участници в програма 2006-2007.
- Подготовка на финансов и съдържателен отчет към ЕК за академичната 2005-2006 и междинен за учебна програма 2006-2007
- Подбор на предложения за организиране на учебни визити за академичната 2007-2008 година

Отчет за работа по централизираните подпрограми “Лингва” и “Минерва”

през 2006 г

- Разпространение на информация за Поканата за подаване на предложения 2006
- Консултиране на институции и лица, желаещи да кандидатстват по подпрограмите
- Консултиране на успешно преминалите предварителната селекция проектни предложения с оглед представяне на пълно предложение, съобразено с препоръките на оценителите към ЕК
- Организиране на национална оценка на подадените пълни предложения към 1 март 2006 г.
- Реализиране на проект “Вселена от езици” 2006 в сътрудничество с МОН: Организиране на международна конференция в София, май 2006 с участието на експерти от Министерствата на образованието от България, Румъния, Унгария и Турция, както и координатори на успешни проекти, с цел резултатите и продуктите да бъдат представени и оценени от националните експерти, с оглед възможната им приложимост в националните образователни системи; разработване и публикуване на многоезичен компендиум на добрите практики; разработване и публикуване на материали, представящи образователните системи в област езиково обучение на страните в проектното партньорство.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА НА "СОКРАТ" ЗА 2006 Г.

РАЗХОДИ	Период на отчитане 01.01.2006 - 31.12.2006	
Общо получени средства (в евро) през отчетния период 212 000.00 От страна на: ЕК – 106 000.00, НФ при МФ – 106 000.00	Планирани средства 01.01.2006 - 31.12.2006 (в евро)	Изразходвани средства 01.01.2006 - 31.12.2006 (в евро)

А. Възнаграждения на служители и външни независими експерти и разходи за квалификация на персонала	135 678.78	125 726.61
В. Командировки и участия в срещи (на национално и международно ниво)	17 630.10	11 727.34
С. Информационни дейности – разпространение на резултати, публикации и семинари (мониторинг и консултации)	88 826.58	84 273.27
Д. Оперативни разходи (наем на офиси, закупуване на техника, разработване на база данни, административни разходи)	53 407.31	44 563.03
Е. 5% Резерв за непредвидени пера	1 000.00	0.00
ОБЩО	296 542.77	266 290.25

eTwinning

ЦЕЛИ, КОНТЕКСТ И ДОГОВОРНИ ОТНОШЕНИЯ

Целите на дейност *eTwinning* включват интеграцията на информационните и комуникационни технологии в училищния живот, разширяване и опосредстване на сътрудничеството между европейските училища.

Подходът за постигане на тези цели е предоставянето на достъпна и лесна за използване интернет-базирана платформа, чрез която представители на училища и детски градини от цяла Европа да могат свободно да комуникират помежду си и да осъществяват партньорски проекти.

От една страна, *eTwinning* представлява общоевропейска мрежа за сътрудничество между училищата, притежаваща капацитет за изграждане на трайни и ефективни връзки между тях – в момента са регистрирани над 22 000 европейски учители, от които 400 – български. От друга страна, *eTwinning* е един много удачен начин не само за разнообразяване на учебните занятия чрез активно използване на информационните и комуникационни технологии в учебния процес, но и инструмент за обучение на преподавателите.

Използвайки прости и достъпни инструменти на информационните и комуникационни технологии (електронна поща, форуми и блогове), учителите навлизат постепенно в тази материя, започвайки да сътрудничат помежду си чрез по-сложни и предоставящи по-големи възможности програмни продукти (за установяване на видео-конферентни връзки и др.). По този начин, на практика, учителят интегрира новите технологии в своето ежедневие, а оттам – и в това на учениците си.

eTwinning е естествено обвързан с националния приоритет за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание – **Ориентиране на училищното образование към провокиране на мисленето и самостоятелността, към формиране на практически умения и към развитие на личността** – в частта му “Информационните и комуникационни технологии в училище”. Информационните и комуникационни технологии стават част от училищния живот именно чрез активното им използване във връзка с учебния план, развивайки едновременно уменията на учителите и учениците.

Разнообразявайки учебния процес и правейки го по-атрактивен и лесен за възприемане, eTwinning е и средство за **намаляване броя на необхванатите и отпадащите ученици**. Стремещт в проектите по eTwinning да се включва колкото е възможно по-голяма част от учителите и учениците – т. нар. насочен към цялото училище проектен подход, допринася за създаване у учениците на чувство на съпричастност към случващото се. Участвайки в проекта, те създават връзки със своите връстници от Европа, като същевременно стават част от екипа, реализиращ дейностите. По този начин се интегрират в училищната среда, което е основен фактор за засилване на интереса към училището.

С реализирането на проекти по eTwinning на европейско ниво се идентифицира и **повишаване на авторитета на учителя** – поради новия начин, по който учениците възприемат учителите си. Когато преподавателят участва в проект, използвайки новите технологии, заедно със своите възпитаници, той не само преодолява “страха от компютъра” и усвоява нови умения, но и израства в очите на младежите и техните родители като възприемчива и модерна личност, способна да им даде нови и актуални знания. Това е едно от основанията в европейските страни да се въвеждат различни подходи за стимулиране на учителите да участват в проекти по eTwinning.

Например – в Гърция това се прави, като се приспадат часове от норматива на конкретния учител, работещ по проект. В Полша участието в eTwinning проект е доказателство за наличие на уменията, необходими за използване на информационните и комуникационни технологии в учебния процес, което, от своя страна, е критерий за кариерно израстване и преминаване в по-висока категория на заплащане.

Участието в европейски проекти на определено училище, успешно може да бъде заложено и като критерий при дейностите на националните власти по **оптимизирането на училищната мрежа**.

Националното звено за координация по eTwinning (НЗК) към Центъра за развитие на човешките започна своята работа през месец януари 2006 г. До приключването на програма eLearning (декември 2006 г.), договорите за финансиране на дейността на НЗК се сключваха със срок една учебна година. Поради тази причина, първият български договор за финансиране на дейността на НЗК обхващаше периода януари – август 2006 г., а вторият е в сила от септември 2006 до август 2007 г. От септември 2007 г. се очаква да влезе в сила преходен договор с продължителност от 16 месеца – до края на 2008 г., като eTwinning е вече част от Програмата за учене през целия живот с отделно финансиране по одобрена Работна програма. Минималното национално съфинансиране на дейността на НЗК възлиза на 20 % от общия бюджет на Звеното.

СЪБИТИЯ (2006 Г.)

Събитие	Място на провеждане	Дата	Целева група
Национален информационен семинар “eTwinning – нови възможности за електронно обучение и сътрудничество”	София, х-л Сити	6 март 2006	Представители на РИО и училища от 28-те области в страната
Регионален обучителен семинар	Видин	15 март 2006	Представители на училища от областта
Регионален обучителен семинар	Враца	17 март 2006	Представители на училища от областта
Регионална eTwinning конференция за Южна България	Кърджали	30 март 2006	Представители на училища от областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково и Ямбол
Регионален обучителен семинар	Монтана	3 април 2006	Представители на училища от областта
Регионален обучителен семинар	Търговище	6 април 2006	Представители на училища от областите Разград, Русе и Търговище
Регионален обучителен семинар	Ловеч	17 април 2006	Представители на училища от областите Велико Търново, Габрово и Ловеч
Регионален обучителен семинар	Троян	26-27 април 2006	Представители на училища от областта
Регионален обучителен семинар	Пловдив	1 юни 2006	Представители на училища от града

Регионален обучителен семинар	Плевен	21 юни 2006	Представители на училища от областта СОУ "Георги Измирлиев"
Връчване на награди от конкурса за eTwinning електронна картичка	Горна Оряховица и Враца	25-26 октомври 2006	СОУ "Козма Тричков" НУ "Св. Софроний Врачански"

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ (2006 Г.):

- Бе издаден eTwinning плакат – 1000 копия;
- Разработена е Интернет страница като част от страницата на ЦРЧР с адрес <http://etwinning.hrdc.bg>
- Преведени са информационни материали, получени от ЕК и ЦЗК. Същите са публикувани на Интернет страницата;
- Разпращан е Електронен информационен бюлетин до регистрираните училища;
- Разработвани са ръководства за eTwinning, базирани на централно разпространяваните такива и са разпространявани в електронен вариант, използвайки Интернет страницата;
- Информирание на училищата за eTwinning чрез електронна поща. За целта са използвани бази данните на НА "Сократ" и "Леонардо да Винчи";
- Представяне на училища, включили се в eTwinning на електронната страница;
- Информацията на eTwinning портала се превежда на български език;
- В рамките на инициативата "Завръщане към eTwinning" в началото на учебната година бе организирано национално състезание за проект за електронна картичка;
- Бяха организирани Националните eTwinning награди (декември 2006 г.), като част от Европейските награди, които следва да бъдат връчени през месец февруари 2007 г.;
- Екипът на НЗК постоянно е на разположение за консултации на учители и педагогически персонал;
- Експерти от НЗК участваха в срещите по eTwinning работните групи – през февруари и март 2006 г., както и в работната среща с ЦЗК през май 2006 г.;
- Бе изготвен и представен отчет до ЕК за дейността за периода януари – август 2006 г.;
- Изпратено бе предложение за работната програма за периода септември 2006 г. – август 2007 г., което бе одобрено от ЕК;
- НЗК активно сътрудничи с Държавната агенция за информационни технологии и съобщения при организацията на инициативата Ден на безопасността в Интернет 2007.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ПО ETWINNING (ЯНУАРИ – АВГУСТ 2006 Г.):

РАЗХОДИ	Период на отчитане 01.01.2006 – 31.08.2006	
Общо получени средства (в евро) през отчетния период 38 936,96 , от страна на: ЕК – 38 936,96 ; НФ при МФ – 0,00	Планирани средства 01.01.2006 – 31.08.2006 (в евро)	Изразходвани средства 01.01.2006 – 31.08.2006 (в евро)

А. Възнаграждения на служители и външни независими експерти	20 764,00	15 247,54
В. Командировки и участия в срещи (на национално и международно ниво)	8 550,00	4 328,37
С. Информационни дейности – разпространение на резултати, публикации и семинари (мониторинг и консултации)	25 625,00	5 938,33
Д. Оперативни разходи (наем на офиси, закупуване на техника, разработване на база данни, административни разходи)	4 600,00	4 454,35
Е. Резерв за непредвидени пера	1 300,00	0,00
ОБЩО	60 839,00	29 968,59

Забележка: Усвоените по дейността средства са значително по-малко от планираните, тъй като финансирането от страна на ЕК бе получено след изтичането на легитимния срок на договора, а националното съфинансиране все още не е получено.

Членове на УС:

Екатерина Виткова, зам.-министър
Министерство на образованието и науката

Димитър Димитров, зам.-министър
Министерство на труда и социалната политика

Бужка Лукич, зам.-министър
Министерство на държавната администрация и административната реформа

Милена Паунова, зам.-министър
Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Любомир Дацов, зам.-министър
Министерство на финансите